

Zaplana vers Madrid: anada i tornada?

L'arribada d'Eduardo Zaplana a la presidència de la Generalitat Valenciana l'any 1995, després d'alguns episodis foscos que podrien haver malmès la seua evident ambició política, va ser també el tret de sortida del seu intent de desembarcament a Madrid. La seua obsessió per substituir Aznar, accentuada des del 1999, s'ha vist ara congelada per ordres de la Moncloa. Les maniobres, però, continuen en privat.

El 29 de juliol de 1994 serà sempre una data important en la vida política de Eduardo Zaplana Hernández-Soro (Cartagena, 1956), president de la Generalitat Valenciana des del 5 de juliol del 1995. Al migdia, a la sala de "plenillos" del Tribunal Suprem amb seu a Madrid, Herminia Palencia, secretària judicial de causes especials de l'alt tribunal, donava el vistiplau al compliment d'un acte judicial de la sala segona del Tribunal Suprem dictada setmanes abans: una màquina trituradora destruïa les cintes magnetofòniques i les corresponents transcripcions escrites de l'anomenat "cas Naseiro". Entre aquestes hi havia la conversa entre Zaplana i Salvador Palop, enregistrada per la policia el gener del 1990, en la qual quedava reflectit el concepte amoral que en aquells moments tots dos tenien sobre diversos comportaments personals i polítics. Dos anys enrere, el Tribunal Suprem va resoldre la nul·litat d'aquell material com a prova en el judici obert contra Rosendo Naseiro, tresorer d'Alianza Popular (AP), Ángel Sanchis Perales, diputat per València d'AP i Salvador Palop, regidor de València del mateix partit, per presumpte suborn. Tots van ser absolts per falta de més proves.

Es tancava així el capítol més negre en la trajectòria política de Zaplana, que va estar a punt de tornar-lo a la vida laboral privada com a advocat. Una activitat durant la qual, per cert, no va cotitzar mai a la Seguretat Social —la primera cotització correspon al 5 de juliol del 1995, amb tarifa 1, a càrrec de la Gene-

ralitat. Per aquells llunyans esdeveniments Alberto Ruiz-Gallardón, actual president autonòmic de Madrid, va recomanar fins i tot la seua expulsió del partit en l'informe intern que va fer per encàrrec del mateix José María Aznar. Però no va haver-hi conseqüències per a Zaplana. Tampoc per a Palop; després d'uns anys desaparegut, l'antic regidor de València va renàixer i continua ara com a assessor per a qüestions internacionals en la nòmina de la companyia Aguas de Valencia, amb un sou de prop dels 20 milions de pessetes anuals. Malgrat tot, no li va anar malament a l'interlocutor de Zaplana. Aquell, en canvi, no era el camí escollit pel futur president valencià.

Perquè, un any després d'aquell tràmit judicial, Zaplana, convertit en el líder del PP al País Valencià i guanyador de les eleccions autonòmiques del 1995, ja coneixia tots el racons del Palau de la Generalitat; deu mesos més tard Aznar feia el mateix al Palau de la Moncloa, als afores de Madrid. I, aleshores, els esdeveniments van començar a precipitar-se. La mateixa pressa i l'ambició política i de tot tipus que abans havien posat de manifest els membres del "clan de Valladolid". Zaplana n'era un i no el més borinot de tots. Un dels primers objectius que es va proposar Zaplana com a president de la Generalitat va ser recompondre els lligams amb els seus amics de Madrid. Format en la cultura de la UCD, Zaplana ha estat sempre conscient de la importància que té Madrid en la política espanyola... i més dins del Partit Popular.

La frenètica activitat política de Zaplana a Madrid l'havia catapultat com a delfí d'Aznar. Javier Arenas, però, li va transmetre en un dinar el missatge de la Moncloa: cadascú al seu lloc.

“Recorde que poc després d'arribar Aznar a la Moncloa Zaplana es va moure ben aviat per tal de ser un referent per al nou poder. I volia mullar”, comenta un experimentat parlamentari popular al Congrés dels Diputats. Per tal d'aconseguir-ho es va servir de diversos peons: de José María Michavila, diputat per València i secretari d'estat de Relacions amb les Corts; de Juan Costa, secretari d'Estat d'Hisenda; també dels seus exconsellers Fernando Villalonga, secretari d'Estat per a la Cooperació Internacional i per a Iberoamèrica, i Fran-

cisc Camps, secretari d'Estat d'Administracions Públiques... Però, fonamentalment, de Carlos Aragonés, amic de l'ànima dels temps del “clan de Valladolid” i director del gabinet del president del Govern. Un home de tota la confiança d'Ana Botella, la dona d'Aznar, que des del primer moment va influir bastant als passadissos de la Moncloa. Aquella relació serà determinant en el futur. “Són amics i amb això n'hi ha prou”, explica un altre diputat coneixedor de les rodelles del palau presidencial espanyol.

Amb una estructura a prop de la Moncloa assegurada, Zaplana es fixa un altre objectiu polític: aparèixer davant la resta de l'estat com un gestor modern i àgil. Ho aconsegueix, entre altres raons, gràcies a la crisi interna del PSPV i a l'absència total d'oposició durant la primera legislatura. I això es transmet a tot arreu; també a Madrid, on comença a poc a poc a vendre els seus “projectes”: Terra Mítica, la Ciutat de les Arts i les Ciències, el tancament de la N-III i l'AVE, encara que sigui dibuixat en un paper. Paral·lelament, promou aparicions a la capital de l'estat amb altres homòlegs, com ara el popular Alberto Ruiz-Gallardón –el seu antic “fiscal”– i el socialista José Bono. En realitat, des de la perspectiva madrilenya, durant els primers anys de l'administració popular es converteix en el prototip del dirigent perifèric del PP en sintonia amb la imatge de modernitat i de “centre” sense convulsions que desitja Aznar. Un Aznar que va quedar impressionat per l'espectacle de l'estadi de Mestalla ple de gom a gom en la campanya electoral del 1996. A Madrid es recorda aquell fet com una fita per al prestigi de Zaplana davant la resta de l'organització del PP. I Zaplana n'és conscient i en trau profit.

‘El físic, la paraula i el desig’. I és que Zaplana és un animal polític ambiciós. Això li ho reconeixen tots a Madrid, sense cap dubte. Josep Lluís Sanchis, president de Sanchis & Asociados, expert assessor de partits i polítics a mig món, el té ben definit: “Té tot el que exigien els grecs clàssics als personatges públics: el físic, la paraula i el desig.” La gran oportunitat per tal de demostrar-ho es presenta amb la celebració del tretzè congrés nacional del PP, el gener del 1999. Uns mesos abans, el mateix Aznar, gràcies a les gestions de Carlos Aragonés, li va encomanar la preparació de la ponència clau del conclave. Zaplana ho va fer a consciència amb el text *La España de las oportunidades*, tota una paradoxa. La portada del diari *La Razón*, aparaulada abans, trau el seu rostre enmig del congrés per si de cas algú del miler de delegats no el coneixia. La maniobra no passa desapercebuda i la majoria dels dirigents del

Imatge del tretzè congrés nacional del PP, el gener del 1999. Zaplana va presentar la ponència més important i prenia l'esdeveniment com el punt de partida per agafar un lloc sòlid a Madrid.

El blindatge del ressò

Eduardo Zaplana té una debilitat especial per la seua imatge, no només la física. Una part substancial de la seua ofensiva cap a Madrid s'ha centrat a garantir-se un suport mediàtic a la capital d'Espanya després d'una primera experiència "positiva" amb la major part dels mitjans de comunicació al País Valencià, on manté una particular "lluïta" activa contra el diaris *Levante-EMV* i *Información*, del grup Prensa Ibérica, per entendre que no s'adonen dels seus propòsits. A banda del suport dels mitjans madrilenys, Zaplana pretén aconseguir blindar els centres de decisió de Madrid contra el ressò sobre les qüestions polèmiques obertes per la seua gestió al capdavant de la Generalitat. I fins ara ho aconsegueix.

Una persona clau ha estat i és el periodista José Antonio Sánchez, amic personal des dels temps d'alcalde de Benidorm. Sánchez, antic corresponsal polític del diari *Abc*, és president de Radio Espanya, amb lligams amb el diari *La Razón*, que presideix Luis María Anson. La colla mediàtica de Zaplana és més nombrosa: Luis Herrero, de la COPE, també amic personal; Carlos Dávila, tertulià de RNE, columnista de l'*Abc* i amb un programa en TVE. Tots dos col·laboren amb Canal 9. També ho fa setmanalment la periodista Pilar Ferrer, de l'agència Efe i columnista d'*Abc*. Les relacions personals de Zaplana amb el director del diari *El Mundo*, Pedro J. Ramírez, són ben conegudes a Madrid, com també les que manté amb la periodista d'Antena 3 TV Isabel Sansebastián i amb el columnista d'*El Mundo* i la COPE Jesús Cacho. Alguns d'ells viatjaren a Milà convidats a la final de la Champions League. Fins i tot, l'última "adquisició" ha estat la revista filosocialista *El Siglo*, que ha publicat diversos articles de Zaplana i "especials" publiportatges després d'una "negociació" amb el columnista Santiago Belloch. Fins ara, a Madrid, es desconeix el cas de l'IVEX i els pagaments irregulars pel contracte de Julio Iglesias, el plagi del llibre que porta la seua firma o la persecució contra la síndica de Greuges adjunta, per recordar les polèmiques més recents. A Madrid, pel que fa a Zaplana, tot són fulles de llorer. **J. A. B.**

PP pren bona nota. És el seu particular punt de partida des de València per tal d'agafar un lloc sòlid a Madrid.

Amb l'èxit mediàtic del congrés, les esmentades "qualitats" i les esquenes ben cobertes pel pes del PP al País Valencià, Zaplana decideix que és el moment de fer el salt a Madrid. I aprofita el vents que bufen a favor del PP en la primavera del 1999, mesos abans de les eleccions autonòmiques, elegint un desdijuni amb la selectiva Asociación de Periodistas Parlamentarios (APP) al Senat per tal d'anunciar que té un model de finançament autonòmic. El model Zaplana, com comença a ser conegut, es ven bé de seguida: més autogovern, més corresponsabilitat fiscal amb cessió de part de l'IVA i augment del tram de l'IRPF i més pes del component de població. Era el colp d'efecte que necessitava per obrir una campanya amb un objectiu concret: col·locar-se en la primera fila dels dirigents populars i, fins i tot, arribar a ser el *primus inter pares* en la successió d'Aznar com a candidat del PP per a les eleccions generals del 2004.

A partir d'aquell instant, i durant els dos anys següents, Madrid serà una constant en totes les seues actuacions. Hi havia setmanes que passava més nits a la capital d'Espanya que a València o a qualsevol altra ciutat del País Valencià. Un antic col·laborador seu va més enllà: "Realment, Madrid va estar present al cap de Zaplana com una obsessió permanent. Moltes vegades anava a Madrid d'incògnit, només que per conspirar." Utilitza els vells amics i en fa de nous. Viatge a viatge va aconseguint fer rogle i ampliant el cercle de contactes. Per exemple, els empresaris Josep María Mas, actualment president d'Antena 3 TV, i Pedro Pérez, en aquells anys tots dos a Telefónica, li fan de mestres de cerimònies. També Florentino Pérez, president del Reial Madrid i de la constructora ACS. I accepta les invitacions de tothom: el Club Siglo XXI, el Casino de Madrid o una desconeguda Asociación Nacional de Ciudadanos Europeos.

Dins el PP també anaven augmentant els seus amics. La seua victòria per majoria absoluta, en uns comicis autonòmics en els quals el PP va perdre tres co-

munitats, va fer créixer el seu prestigi. A més, va resultar determinant per a la victòria d'Aznar el passat any. I Zaplana no ho va desaproveitar. "És el candidat més ben col·locat per convertir-se en el delfí d'Aznar, justament per no trobar-se a Madrid. Tindrà moltes possibilitats." Així ho afirmava abans de cap d'any un coneixedor de Zaplana i amb línia directa amb la Moncloa. No era una opinió aïllada. Conscient de la seua força, Zaplana va jugar fort de nou i a primers de febrer posava en marxa un colp d'efecte: la presentació a Madrid del llibre *El acierto de España*, que porta la seua signatura. Rato, Bono, Roca, el boss de Planeta, Lara Bosch, empresaris, *gurus* mediàtics i mitja administració de la Generalitat ompliren l'hotel Palace. Fins i tot l'arquebisbe García-Gasco. Una presència significativa que remarcava la funció d'aquest monsenyor, que va relacionar el president de la Generalitat amb la cúria romana. A l'octubre del 1998 li va organitzar una conferència al Vaticà davant diversos cardenals, entre els quals l'influent colombià López Trujillo, responsable de la doctrina catòlica sobre la família, celebrada a la sala del Sínodo.

Zaplana arribava al seu cim polític amb l'acte del llibre. I, és clar, això comporta riscos a Madrid. Recels, enveges i comparacions amb altres rivals enmig del clam en què s'havia convertit la qüestió successòria d'Aznar. El secretari general del PP, Javier Arenas, i el nou ministre de la Presidència i mà dreta d'Aznar, Juan José Lucas, no veuen amb bons ulls el protagonisme de Zaplana i la lluita pel delfinat. Un dinar entre Arenas i Zaplana és el moment idoni per transmetre el missatge d'Aznar: tot el món quiet i cadascú al seu lloc. El mateix Aznar ha d'intervenir públicament i el comitè executiu nacional del PP fa la "recomanació" a tots els presidents autonòmics de repetir el 2003. El debat públic finalitza; l'intern no. És la fi de festa, però la processó continua dins del PP. A hores d'ara, ningú deixa de parlar-ne.

Joan Antoni Blay
Corresponsal de Levante-EMV
a Madrid

D'esquerra a dreta, Rodrigo Rato, Eduardo Zaplana i José Bono, el passat febrer, en l'acte de presentació del llibre del president, *El acierto de España*. Zaplana arribava al seu cim polític.

■ museu etnològic del montseny ■ ■ arbúcies ■

LA GABELLA

El Museu del Montseny

Activitats Pedagògiques

Itineraris pel Montseny

- Natura
- Monuments
- Món Rural
- Indústria
- Poesia

Tallers

- Castanyada
- Avet de Nadal
- Bosc de Ribera
- Pomari
- Oficis Tradicionals
- Jocs Tradicionals

Visites Guiades

Multivisió

Les llegendes del Montseny

Arbúcies

C/ Major, 6 · Tèl. 972 86 09 08 · Fax 972 86 09 83
memga@ddgi.es · www.palahi.es/memga

